

ירושלים, ז' בתשרי, תשס"ח

19 בספטמבר, 2007

חוזר מס' ח – 06 - 2211

(9996.doc)

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: עסקאות תשלום מבוסס מניות

(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. בחודש ספטמבר 2005 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 24 – תשלום מבוסס מניות, (להלן – תקן 24).
2. תקן 24 מבוסס על תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 2 (IFRS2), Share Based Payment.
3. מטרת תקן 24 היא "...לקבוע את הדיווח הכספי על ידי ישות כאשר היא מתקשרת בעסקת תשלום מבוסס מניות...". תקן 24 "...מחייב ישות לשקף ברווח או בהפסד שלה ובמצבה הכספי את ההשפעות של עסקאות תשלום מבוסס מניות, כולל הוצאות הקשורות עם עסקאות שבהן מוענקות אופציות למניות לעובדים" (ראה סעיף 1 לתקן 24).
4. תקן 24 חל על דוחות כספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006, או לאחר מכן.
5. במכתבנו 058S5136 מיום 29.12.05 אל התאגידים הבנקאיים ואל חברי וועדת הקשר של לשכת רואי חשבון ציינו, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים יערכו את הדוחות הכספיים לציבור לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2006, ואילך לפי שנקבע בתקן 24.
6. לאחר התייעצות עם וועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל ועם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את הוראות הדיווח לציבור כמפורט להלן:

אימוץ תקן 24 בהוראות הדיווח לציבור

7. **הלוואות ללא זכות חזרה שהוענקו לעובדים על ידי ישות לרכישת מניותיה**

התיקונים להוראות

א. בהתייחס לתאגיד בנקאי - בסעיף 2.2 (כד2) (עמ' 4.1-630) – במקום הנוסח הקיים, יבוא:
"עסקאות תשלום מבוסס מניות; בסעיף זה תיכלל גם הלוואה ללא זכות חזרה שניתנה לעובד התאגיד הבנקאי לרכישת מניותיו, ואשר הביטחון היחידי להבטחת פירעון

ההלוואה הוא המניות. הלוואה כאמור תטופל כהענקה של אופציה, לפיה האופציה תמומש במועד או במועדים בהם ההלוואה תיפרע.

ב. בהתייחס לחברות כרטיסי אשראי (להלן - חכ"א) - בסעיף 2. (כד)2 (עמ' 691B-4.1) – יבוא עדכון דומה למפורט בסעיף א. לעיל.

דברי הסבר

(1) ב- 16.2.06 פרסם המוסד לתקינה את התייחסותה של הוועדה לפרשנויות של כללי דיווח כספי (IFRIC) לסוגיית הטיפול החשבונאי בהלוואות ללא זכות חזרה שהוענקו לעובדי הישות לרכישת מניותיה, ואשר הביטחון היחידי להבטחת פירעון ההלוואה הוא המניות.

(2) הוועדה לפרשנויות ציינה כי הנפקת מניות שתמורתה שולמה בהלוואה שניתנה על ידי הישות המנפיקה וההלוואה היא ללא זכות חזרה כאמור לעיל, תטופל כהענקה של אופציה, לפיה האופציה תמומש במועד או במועדים בהם ההלוואה נפרעה.

(3) בסעיף 2. (כד)7 להוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון" (עמ' 630-4.1) ובמתכונת של לוח ב' (עמ' 630-9) – יש לתת גילוי לכל התשלומים לכל אחד מחמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר בהתאם למתכונת המפורטת שם. בין היתר יש לדווח על "הלוואות שניתנו בתנאי הטבה". לפיכך מובהר כי הלוואות כאמור בסעיף (1) לעיל, לא יכללו בסעיף "הלוואות שניתנו בתנאי הטבה", אלא ידווחו בסעיף "עסקאות תשלום מבוסס מניות". האמור יחול גם בהתייחס לדוח דירקטוריון של חכ"א (עמ' 691B-4.1).

(4) העדכון בסעיף 7.א. לעיל נדרש כדי שגם הטבות בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות שאינן קשורות להנפקת ניירות ערך יכללו בסעיף זה.

8. הטבה עקב הנפקה של ניירות ערך

התיקונים להוראות

א. במתכונת של לוח ב' (עמ' 630-9 ועמ' 691B-9) – במקום דיווח על "הטבה עקב הנפקה של ניירות ערך" ייכתב "עסקאות תשלום מבוסס מניות".

ב. במקום "ני"ע והטבות אחרות" (הרישא של סעיף 2. (כד)8) לדוח הדירקטוריון, עמ' 630-5, עמ' 691B-5 ומתכונת הגילוי בעמ' 630-9 ועמ' 691B-9) - ייכתב "הטבות אחרות".

ג. מחיקת הסיפא של סעיף 2. (כד)8 (עמ' 630-5 ועמ' 691B-5) הקובע כי "כאשר הטבה עקב הנפקה של ניירות ערך אינה מחושבת לפי שווי הוגן אלא נאמדת לפי ערך אחר, לדוגמא לפי שווי נאיבי כאמור בסעיף 70.ה. (2)ב. (3) להוראות לעריכת דוח כספי שנתי, יש לכלול את ההפרש בין השווי ההוגן של הטבה לשווי זה."

דברי הסבר

העדכון בסעיף 8.ג. לעיל מתחייב עוד לפני אימוץ תקן 24 היות ובמתכונתנו (מס' 028S7962 מיום 30.10.02) הונחו התאגידים הבנקאיים למדוד הטבה בגין הנפקה לעובדים על בסיס שווי הוגן. יש לציין כי תקן 24 (ראה, סעיף 24 לתקן) מאפשר לישות במקרים נדירים למדוד את השווי של המכשירים ההוניים המוענקים לפי שוויים הפנימי ולא לפי שוויים ההוגן. זאת

במקרים בהם הישות אינה מסוגלת לאמוד באופן מהימן את שוויים ההוגן. לאור העובדה שמדובר במקרים נדירים, נמחקה הסיפא של סעיף 2.(כד)8.

ביאורים על מדיניות חשבונאית, משכורות והוצאות נלוות, הוצאות אחרות ודוח על השינויים בהון

העצמי

התיקון להוראות

9. ביאור על המדיניות החשבונאית – במקום הדרישה לגילוי על המדיניות החשבונאית ל"שיטת חישוב ההטבה בגין הנפקה לעובדים..." בעמ' 669-12 ובעמ' 691F-10 להוראות, ייכתב ל"עסקאות תשלום מבוסס מניות".

10. משכורות והוצאות נלוות –

א. לסיפא של סעיף 70.ב להוראות (עמ' 664-12) יתווספו המילים "להלן – עובדים".
ב. הנוסח של סעיף 70.ה להוראות (עמ' 664-12) ישונה לנוסח המפורט להלן: "בסעיף זה יכללו עסקאות תשלום מבוסס מניות לעובדים בהתאם לסעיף 41.א. להוראות הדיווח לציבור".

ג. בהתייחס לתאגיד בנקאי - מתכונת הגילוי של ביאור 24 משכורות והוצאות נלוות (עמ' 669-60) – במקום השורה "הטבה עקב הנפקה לעובדים" ייכתב "הוצאה הנובעת מעסקאות תשלום מבוסס מניות". בהערה המסומנת בכוכבית ייכתב "מזה: הוצאה הנובעת מעסקאות המטופלות כעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים".

האמור יחול בהתאמה גם על חכ"א (הביאורים על הוצאות תפעול, הוצאות מכירה ושיווק והוצאות הנהלה וכלליות – עמודים 691F-33 ו-691F-34).

11. הוצאות אחרות -

א. הנוסח של סעיף 72.ב. (עמ' 664-14) ישונה ל"עסקאות תשלום מבוסס מניות לדירקטור, ייכללו בסעיף זה תוך גילוי נפרד בביאור".
ב. למתכונת הגילוי על הוצאות אחרות (עמ' 669-62) – תתווסף שורה "הוצאה הנובעת מעסקאות תשלום מבוסס מניות לדירקטורים". בהערה המסומנת בכוכבית ייכתב "מזה: הוצאה הנובעת מעסקאות המטופלות כעסקאות תשלום מבוסס מניות לדירקטורים המסולקות במכשירים הוניים".

12. דוח על השינויים בהון העצמי –

א. הנוסח של סעיף 81.א.(4)(ב) (עמ' 661-1) ישונה לנוסח הבא: "מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות".
ב. סעיף 82.ד להוראות (עמ' 666-2) ישונה לנוסח הבא: "בוטל".
ג. במתכונת הגילוי על הדוח על השינויים בהון העצמי (עמ' 669-3) במקום העמודה על קרן הון "מהטבה עקב הנפקה" תהיה קרן הון "מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות". בכל אחת מהשנים המדווחות יתווספו שורות בשם "הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות".

ד. במתכונת הגילוי על הדוח על השינויים בהון העצמי של הדוח הרבעוני (עמ' 13-680, 680-13.1) תתוסף השורה "הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות".

דברי הסבר

התאמת הוראותינו לדרישות הגילוי של תקן 24 ולגילוי שניתן על ידי בנקים גדולים באירופה (Share, UBS, Barclays ו-HSBC) שיישמו את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 2 (IFRS2), Based Payment בדוחות הכספיים לשנת 2005.

13. תחולת התקן

התיקון להוראות

- א. הנוסח של סעיף ב.ו.222 (2) להוראות (עמ' 27-661) ישונה לנוסח הבא: "חוזים בקשר לעסקאות תשלום מבוסס מניות, עליהן חלות הוראות הדיווח לציבור – סעיף א.41".
- ב. בעמ' 6-663 להוראות, במקום סעיף א.41. שבוטל, יתווסף סעיף "א.41. עסקאות תשלום מבוסס מניות." בסעיף ייקבע כדלקמן:
- א. תאגיד בנקאי יישם את תקן חשבונאות מספר 24, תשלום מבוסס מניות (להלן בסעיף זה – התקן). במקום הגדרת שווי הוגן בנספח א' לתקן, תאגיד בנקאי יישם את הגדרת שווי הוגן בהוראות הדיווח לציבור.
- ב. תאגיד בנקאי יערוך את ביאור א.15. עסקאות תשלום מבוסס מניות, בהתאם לנסיבות הקיימות אצלו. במידת הצורך יוסיף תאגיד בנקאי מידע על הנדרש במתכונת ביאור א.15. כדי למלא אחר דרישות התקן".
- ג. בתוכן העניינים של תאגיד בנקאי, בעמ' 3-661 במקום השורה "א.41. בוטל", ירשם "א.41. עסקאות תשלום מבוסס מניות", (עמ' 6-663)

דברי הסבר

המשמעות של סעיף א.41. לעיל, היא שאם וכאשר יחולו שינויים עתידיים בעתיד בתקן 24 (למשל בעקבות אימוץ התקינה הבינלאומית) הם יאומצו אוטומטית בהוראותינו.

14. דרישות גילוי על עסקאות תשלום מבוסס מניות

התיקון להוראות

בהתייחס לתאגיד בנקאי –

- א. תתווסף מתכונת גילוי על עסקאות תשלום מבוסס מניות (בעמ' 1-45.1 669 להוראות), שכותרתה "ביאור א.15. עסקאות תשלום מבוסס מניות".
- ב. בהתאמה בתוכן העניינים (עמ' 1-668), תתווסף שורה "עסקאות תשלום מבוסס מניות", (ביאור א.15 – עמ' 1-45.1 669).
- בהתייחס לחכ"א –
- ג. תתווסף מתכונת גילוי על עסקאות תשלום מבוסס מניות (בעמ' 22-691F להוראות), שכותרתה "ביאור א.17. עסקאות תשלום מבוסס מניות".
- ד. בהתאמה בתוכן העניינים (עמ' 1-691F) תתווסף שורה "עסקאות תשלום מבוסס מניות".

דברי הסבר

(1) התאמת הוראותינו לדרישות הגילוי של תקן 24, ולגילוי שניתן על ידי בנקים גדולים באירופה (UBS, Barclays ו- HSBC) שיישמו את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 2 (IFRS2), Share Based Payment בדוחות הכספיים לשנת 2005.

(2) מספרי השוואה – התקן אינו כולל התייחסות למספר התקופות שיש לתת להן גילוי במסגרת מספרי השוואה. לאחר עיון בדוח של UBS לשנת 2005 ובהתאם לסעיף 5 להוראות הדיווח לציבור נתוני הביאור על עסקאות תשלום מבוסס מניות המתייחסים לדוח רווח והפסד ולדוח על השינויים בהון העצמי, יוצגו לצד כל סכום, הסכומים המקבילים בדוחות הכספיים של שתי השנים הקודמות. לצד כל סכום המתייחס למאזן, יוצג הסכום המקביל לו בדוח הכספי של השנה הקודמת.

15. תחילה

הוראה זו תישם בדוחות של תאגידים בנקאיים וחכ"א מיום פרסומה.

16. עדכון הקובץ

מצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
* (5/07) [15] 630-4	(5/07) [15] 630-4
(9/07) [3] 630-4.1	(5/07) [2] 630-4.1
(9/07) [13] 630-5	(12/04) [12] 630-5
* (5/07) [15] 630-6	(5/07) [15] 630-6
(9/07) [4] 630-9	(12/04) [3] 630-9
* (12/04) [3] 630-10	(12/04) [3] 630-10
(9/07) [11] 661-3	(5/07) [10] 661-3
* (12/04) [15] 661-4	(12/04) [15] 661-4
(9/07) [6] 661-27	(2/06) [5] 661-27
* (2/06) [1] 661-27.1	(2/06) [1] 661-27.1
* (11/00) [9] 663-5	(11/00) [9] 663-5
(9/07) [12] 663-6	(11/00) [11] 663-6
* (11/00) [9] 664-11	(11/00) [9] 664-11
(9/07) [12] 664-12	(2/06) [11] 664-12
----	(11/98) [1] 664-13
* (11/98) [1] 664-13.1	(11/98) [1] 664-13.1
(9/07) [9] 664-14	(11/00) [8] 664-14
(9/07) [15] 666-1	(5/07) [14] 666-1
(9/07) [12] 666-2	(5/07) [11] 666-2
(9/07) [16] 668-1	(5/06) [15] 668-1

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
* (5/07) [18] 668-2	(5/07) [18] 668-2
(9/07) [15] 669-3	(12/04) [14] 669-3
* (12/04) [12] 669-4	(12/04) [12] 669-4
* (5/07) [11] 669-11	(5/07) [11] 669-11
(9/07) [15] 669-12	(5/06) [14] 669-12
* (12/04) [9] 669-45	(12/04) [9] 669-45
(9/07) [1] 669-45.1-45.3	----
* (5/06) [15] 669-46	(5/06) [15] 669-46
* (12/04) [9] 669-59	(12/04) [9] 669-59
(9/07) [10] 669-60	(12/04) [9] 669-60
(9/07) [10] 669-62	(12/04) [9] 669-62
* (12/04) [9] 669-63	(12/04) [9] 669-63
(9/07) [16] 680-13	(12/04) [15] 680-13
(9/07) [3] 680-13.1	(12/04) [2] 680-13.1
* (2/07) [1] 691B-4	(2/07) [1] 691B-4
(9/07) [2] 691B-4.1	(2/07) [1] 691B-4.1
(9/07) [2] 691B-5	(2/07) [1] 691B-5
* (5/07) [2] 691B-6	(5/07) [2] 691B-6
(9/07) [2] 691B-9	(2/07) [1] 691B-9
* (2/07) [1] 691B-10	(2/07) [1] 691B-10
(9/07) [2] 691F-1	(2/07) [1] 691F-1
* (2/07) [1] 691F-2	(2/07) [1] 691F-2
* (5/07) [2] 691F-9	(5/07) [2] 691F-9
(9/07) [2] 691F-10	(2/07) [1] 691F-10
* (2/07) [1] 691F-21	(2/07) [1] 691F-21
(9/07) [2] 691F-22	(2/07) [1] 691F-22
(9/07) [2] 691F-33-34	(2/07) [1] 691F-33-34
** (9/07) [2] 691G-5	(7/07) [1] 691G-5
* (7/07) [1] 691G-6	(7/07) [1] 691G-6
* (5/07) [2] 699-49	(5/07) [2] 699-49
(9/07) [1] 699-50-51	-----

* עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.
 ** תיקון טכני.

בכבוד רב,

רוני חזקיהו

המפקח על הבנקים